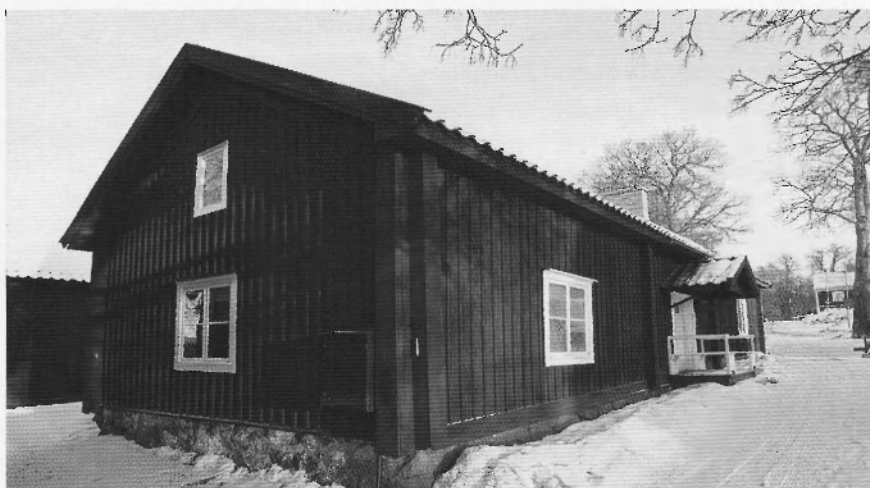

Allting har sin tid...

Nu lämnar Sörmlands Spelmansförbund Gustaf Wetterstugan. Tiderna förändras och en epok är över. Anita Hedlund minns och berättar.

För 30 år sen tog medlemmarna i Läggesta Stationsorkester kontakt med oss spelmän i Malmköping: Kan vi inte slå oss ihop och göra i ordning den där gamla parstugan på hembygdsgården i Malmköping – göra ett riktigt spelmanshus? Sagt och gjort. Efter vederbörliga beslut i styrelsen slet vi ner trasig takpapp och drog ur, enligt uppgift i gästboken, 18 miljarder gammal pappspik. Spisar putsades, golv isolerades. Vi målade linoljefärg i husets ursprungliga vilda kulörer och blev vackert röd-vit-blåprickiga av att stänkmåla salens gula väggar. Och så vidare och så vidare, gästboken är en rolig läsning.

Många spelmän, vänner och familjemedlemmar bidrog till stugans renowering under byggeveckor och bygghelger. Högtidlig invigning 1984 med landshövding som klippte band och tiorätters middag som på bröllop i Julita 1860.

Olika arkivgrupper har avlöst varandra med att sortera arkivmaterial, och efter byggeveckorna kom arkivveckor under en följd av år. Väldigt många människor har under årens lopp kommit till arkivet för att gräva i de gamla pärmarna, bland kassetbanden och bland alla foton som länge låg i olika spridda skokartonger – innan digitaliseringens tidevarv. Lätt vindögda, lyckliga och rosiga om kinderna har de lämnat stugan långt senare än de tänkt sig, med massor av låtar och annat som de inte visste fanns med i bagaget.

Stugan har fungerat som inspelningsstudio, minnesvärd var radions direktsända uppsittarkväll med rimstuga. Wetterstugans Vänner samlades då och då under några år till knytkalas och djupdykningar i arkivet, där material hämtades för kvällens tema. Styrelsen åt sina julmiddagar här, en gång var det -20 C utanför, det förhöjde stämningen inne i braskärmen. Insättning av innanfönstren gav anledning till ett antal knytkalas...

FIN OCH STÄMNINGSFULL
Den stora utställningen Trollfiol och Syndaskrynkla planerades i stugan, liksom givetvis Riksspelmansveckan år 2000. Många spelmän, unga och gamla, spelmanslag och grupper, studiecirkel, lärare från musikskolor har genom åren kommit och botaniserat i arkivet. Viskurser, spelkurser, låtläger, ungdomskurser, solistkurser och allehanda träffar har ägt rum, och många är vittnesbörden om hur fin och stämningsfull besökarna upplevt stugan.

Men tiderna förändras ...

Gästboken visar att besökarna under de senaste åren framför allt utgörs av den senaste och mycket idoga arkivgruppen som mellanlandat för att hämta och lämna material. Innanfönster sätts dit och tas ut av oss närboende, numera utan kalas. Många försök har gjorts att öka besöksfrekvensen i stugan. Men något enstaka sammandrag av ungdomar på väg till Sparreholmsträffen förändrar inte hel-

hetsbilden: Gustaf Wetterstugan står numera nästan alltid tom och övergiven. Ett hus som aldrig används förfaller. Och huset som under en följd av år var en härlig tillgång för spelmansförbundet, förvandlas obönhörligt till en belastning och ett dåligt samvete.

ARKIVET BLIR KVAR

Spelmansförbundet kommer till sommaren att frånträda Gustaf Wetterstugan. Endast rummet innanför köket, det som innehåller bibliotek/arkiv kommer att fortsatt disponeras av spelmansförbundet och inredas ändamålsenligt för arkivarbete. Resten av huset kommer att tömmas på sitt innehåll och återgå till hembygdsföreningen, som har den ursprungliga förfoganderätten över huset. En grupp har tillsatts för att planera avvecklingen av stugan.

Några fakta:

* Arkivet i Gustaf Wetterstugan är ett kopiearkiv. Originalarkivet finns i brandsäkert valv i Stadshuset i Malmköping.

* Sedan 2008 har projektet "Sörmlands Musikarkiv" bedrivits av arkivgruppen inom Södermanlands Spelmansförbund, med stöd av landstingets Kultur & Utbildning. Mängder av material – noter, foton, ljudupptagningar, filmer, personbeskrivningar har digitaliserats och går nu att söka på www.sormlandsmusikarkiv.se – framtidens modell för att gräva i arkiv!

Anita Hedlund.